

Open Data DK
c/o Aarhus Kommune
DOKK1, Hack Kampmanns Plads 2
8000 Aarhus C

www.opendata.dk
info@opendata.dk

Bestyrelsens beretning 2020

En status på årets aktiviteter og kommende fokus

18-05-2020

Indledning

Det er tid til at kigge tilbage på endnu et år i foreningen Open Data DK. Foreningen har eksisteret i 4 år, og det er dermed fjerde beretning fra bestyrelsen.

I løbet af året er der holdt 3 ordinære bestyrelsesmøder, 4 online bestyrelsesmøder samt et bestyrelsesseminar.

Bestyrelsen definerede handlingsplanen for 2019 til strategidag den 18. februar 2019.

http://www.opendata.dk/sites/default/files/odaa/handlingsplan_2019.pdf, som har dannet grundlag for arbejdet igennem året – og vil være udgangspunkt i denne beretning. I det følgende beskrives årets aktiviteter og tiltag. God læselyst.

Status på foreningen

Som godkendt til generalforsamlingen 2019 er strukturen og økonomimodellen i Open Data DK ændret. Der er ikke længere regionale initiativer, og 50% af et kontingent tilfalder derfor ikke længere de regionale initiativer. Kontingentet blev i den forbindelse nedsat til årligt 20.000 kr.

I 2018 tilbød KL i samarbejde med Open Data DK alle kommuner en mulighed for at blive basisedlem i foreningen. Dette tilbud gælder stadig, t.o.m. 2020. Der er 19 basisedlemskommuner i foreningen. Der blev i 2019 afholdt introduktionsmøder for basisedlemmerne, samt webinarer om f.eks. anonymisering og udstilling af data på portalen. 13 basisedlemskommuner har udstillet mindre end 2 datasæt.

Der er 11 ordinære medlemmer i foreningen. Dette antal er desværre reduceret væsentligt i år, da den fælles finansiering for de 12 østjyske kommuner er ophørt. Derudover valgte Hjørring Kommune ved årsskiftet at træde ud af bestyrelsen og overgå til et basisedlemskab. Bestyrelsen består af repræsentanter fra Vejle Kommune, Københavns Kommune, Aarhus Kommune og Region Hovedstaden.

Ordinære medlemmer:

Ballerup, Egedal, Esbjerg, Herning, Ikast-Brande, København, Odense, Region Hovedstaden, Region Midt, Vejle, og Aarhus

| Basisedlemmer:

Albertslund, Brønderslev, Frederiksberg, Frederikshavn, Gentofte, Haderslev, Hjørring, Holbæk, Hvidovre, Ishøj, Lolland, Middelfart, Morsø, Næstved, Odsherred, Rebild, Sønderborg, Thisted og Vesthimmerland

Fremtiden for Open Data DK

Igennem året har et væsen fokus for bestyrelsen været at undersøge og afklare mulighederne for at etablere en stærkere model og organisering omkring åbne data. Med den vigende tilslutning og frafaldet af den økonomiske støtte fra KL ser bestyrelsen et behov for at afsøge nye måder at organisere/drive Open Data DK på. Der er i Danmark behov for en styrket governance for et offentligt samarbejde om åbne data hvor også

de statslige organisationer tænkes ind. Dette for at sikre tilslutning fra de offentlige myndigheder og dermed øge muligheden for at udløse det fulde potentiale og skabe muligheder for innovation med åbne offentlige data i det danske erhvervsliv.

I foreningen Open Data DK er der skabt værdifuld viden og erfaringer med udstilling af offentlige data, samt en stabil og driftssikker dataportal. Det er skabt i tæt samarbejde med bl.a. Erhvervsstyrelsen og KL i forbindelse med open data initiativerne i hhv. Den fællesoffentlige og Den fælleskommunale digitaliseringsstrategi. Bestyrelsen har et ønske om at finde en fremtidig model, der bygger videre på de erfaringer og har en stærk organisering, samt bred tilslutning. I den forbindelse har bestyrelsen haft dialog med bl.a. Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering og ikke mindst KL.

Status på 2019-handlingsplanen

Bestyrelsen definerede handlingsplanen for 2019 til strategidag den 18. februar 2019.

http://www.opendata.dk/sites/default/files/odaa/handlingsplan_2019.pdf

Indsatsområderne i 2019 var 1) Teknisk udvikling, 2) Medlemmer, 3) Værdiskabelse og 4) Samarbejde. I det følgende afgives beretning indenfor de fire fokusområder.

Teknisk udvikling

Igennem 2019 og ind i 2020 har opgaven med sammenlægning af website og dataportal, samt udvikling af dataportalen være den primære tekniske opgave. Den tog sit udgangspunkt i en undersøgelse, der viste, at brugerne (både kommuner og private databrugere) havde vanskeligt ved at gennemskue forskellige på websitet og dataportalen.

Sammenlægningen af website og dataportal er finansieret af det fælleskommunale open data initiativ. Det blev godkendt i juni 2019, hvorefter opgaven blev igangsat.

I november 2019 blev den første version af den nye portal lanceret, og anden version blev lanceret i januar 2020. Alle medlemmer er inviteret til at komme med forslag, ris og ros til den nye portal.

Der har i forbindelse med udvikling af den nye portal også været fokus på andre forbedringer:

- Gruppering af datasæt
Alle datasæt på portalen er blevet inddelt i grupper, der følger metoden til gruppering på European Dataportal. Data fra Open Data DK høstes automatisk af den europæiske dataportal og med gruppering, der følger deres metode, høstes vores data til de retvisende grupper.
- Henvisning til andres data
Der er i bestyrelsen et ønske om at bidrage til at skabe overblik over åbne offentlige data i Danmark. Derfor er der sat fokus på henvisning til andres åbne data.
- Oprydning i data/metaddata

Alle kommuner og regioner med data på portalen er blevet opfordret til at gennemgå deres datasæt for at sikre opdaterede data og metadata.

Medlemmer

Der er som tidligere nævnt afholdt introduktionsmøder for basismedlemskommuner, og derudover er der afholdt en række webinarer for alle medlemmer. Bl.a. om anonymisering, udstilling af data, use cases og metadata. Erfaringen er, at webinar-formatet fungerer godt for vores medlemmer.

De fem obligatoriske datasæt

Derudover har der været fokus på de fem obligatoriske datasæt, som er en del af basismedlemskabet. De fem obligatoriske datasæt blev defineret af styregruppen i det fælleskommunale initiativ om åbne data.

Status på de fem obligatoriske datasæt

Toiletdata	Data om en mindre del af de offentlige toiletter kommer med i den nye fælles friluftsdatabase, som KL står for. Det skal afklares, hvordan resten håndteres.
Friluftsdatabaser	Er med i den nye fælles friluftsdatabase, som KL står for. Medlemskommuner opfordres til at tilføje data til friluftsdatabasen.
Parkeringspladser	Open Data DK har haft dialog med KL-initieret gruppe vedr. standard for data om parkering. Tilbage melding fra gruppen afventes.
Skoledistrikter	Der er etableret ét fælles og landsdækkende datasæt med skoledistriktsdata
Data om dagtilbud	Der er igangsat arbejde mhp. at finde en fælles måde at udstille data om dagtilbud. Det vil være en fordel med fælles stamdata fra dagtilbudsportalen/dagtilbudsregistret

Det femte datasæt er efter godkendelse fra styregruppen ændret fra Geolokation for fritidstilbud (skoler, daginstitutioner, baner, haller, svømmehaller m.m.) til data om dagtilbud. Dette bl.a. fordi bedre data om dagtilbud efterspørges.

Fælleskommunale datasæt

I maj 2019 etableredes i et samarbejde mellem Vejdirektoratet, KL og Open Data DK et fælleskommunalt datatræk om trafiktællinger og trafikstøj med data fra kommuner, der benytter Mastra og har givet samtykke til at være med i datasættet. På nuværende tidspunkt er 61 ud af 80 kommuner med.

Der er allerede flere, der har fået øjnene op for Mastra-dataene. I et [pilotprojekt](#) på Sjælland har virksomheden Atkins kombineret de åbne trafiktællinger med bl.a. floating car data og demografiske data til forudsigtelse af trafikmønstre ved byudviklingsprojekter i Egedal Kommune. I et andet eksempel bruges trafiktællingerne på hjemmesiden [ditomraade.dk](#), som formidler en række åbne data om lokalområder via en kortvisning.

Computerspillet "Ram Mig Ej" er desuden baseret på de åbne trafikdata fra Mastra. I spillet skal man undgå at blive ramt af de bilerne, og bilernes fart i spillet er baseret på faktiske trafiktællinger fra kommunerne. Spillet "Ram Mig Ej" er finansieret af [Partnerskabet for åbne offentlige data](#). Formålet med at udvikle spillet

var at sætte fokus på, at kommunernes data, når de bliver åbne, generelt kan bruges til mange andre formål end, hvad vi kan forestille os. Link til spillet: cases.opendata.dk/RamMigEj/

Medlemsundersøgelse

I efteråret 2019 gennemførte sekretariatet en undersøgelse blandt foreningens medlemmer. Formålet var at få viden om medlemmernes behov for tiltag og aktiviteter fra Open Data DK. Sekretariatet snakkede med 36 kommuner/regioner.

I medlemsundersøgelsen var det især mangel på ressourcer og prioritering, der fyldte billedet. Særligt manglende viden om brug af og efterspørgsler på åbne data nævnes som en afgørende udfordring ift. at få opbakning og ressourcer til arbejdet med åbne data. Derudover var fællesskab og mere retning gennemgående temaer. Herunder var der dog forgrening i to forskellige retninger:

- En del medlemmer ønsker sig Open Data DK som aktør, der kan handle på vegne af kommuner/regioner via fællesudstilling, udmelding af standarder eller dialog om efterspørgsler.
- Andre medlemmer vil gerne aktiveres og involveres mere gennem konkrete projekter eller erfagrupper om fx standarder.

Se opsummering af medlemsundersøgelsen: <https://oddkhome.files.wordpress.com/2020/05/open-data-dk-medlemsundersoc3b8gelse-2019.pdf>

Værdiskabelse

En af de definerede aktiviteter i dette indsatsområde var at skabe overblik over åbne data i Danmark. Som tidligere nævnt er der sat fokus på det på den nye portal under "Andres data":

<https://www.opendata.dk/andres-data>. Vi har derudover haft dialog med Digitaliseringsstyrelsen vedr. et fællesoffentlige dataoverblik.

Vi arbejder kontinuerligt på at synliggøre værdien af åbne offentlige data, bl.a. ved at formidle om anvendelse af de åbne data. Der er afholdt webinarer om åben data use cases, hvor to mindre virksomheder fortalte om deres konkrete anvendelse af åbne offentlige data. Derudover formidler vi om use cases via diverse kanaler, som f.eks. portalen, nyhedsbrevet og sociale medier. Vi opfordrer desuden databrugere til at fortælle os om deres anvendelse af data. Alle use case, vi kender til, samles på portalen:

<https://www.opendata.dk/blog?category=use-cases>

Vi vil gerne sige tak til de private virksomheder, som beredvilligt stiller op til dialog for at understøtte, at flere offentlige data bliver udstillet.

Open Data challenge

I efteråret 2019 blev der afholdt en Open Data challenge i Østjylland, primært finansieret af Partnerskabet for åbne offentlige data. Der blev sat fokus på temaerne mobilitet og turisme. Challengeen varede to måneder og bestod af et workshop-forløb for deltagerne, hvor der blev lagt vægt på dialog mellem deltagerne og dataejerne.

Vi tog relevante læringer med os fra challengen; at scope bør defineres relativt snævert, løbende workshops undervejs har god effekt, der skal være større og tidligere inddragelse af kommunerne ift. at teste kommunernes data og udvikle konkrete løsninger. Der var rekrutteringsudfordringer, da iværksætterne og virksomhederne bliver tilbudt at deltage i stigende antal challenges. Vinderne fra begge spor er blevet tilbudt et efterfølgende mentorforløb ved Teknologisk institut.

Samarbejde

Open Data DK er fortsat en aktiv del af åben data initiativerne i såvel Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi som i Den fælleskommunale digitaliseringsstrategi.

Der har desuden været dialog om samarbejdsmuligheder med Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, samt Digitaliseringsstyrelsen. Som tidligere nævnt afsøges desuden samarbejdsmulighederne for en fremtidig stærk model og organisering omkring åbne data i Danmark.

Vi vil gerne sige tak for de allerede eksisterende samarbejder, vi har og den gode og åbne dialog, som alle byder ind med.

Det kommende års fokus

Til strategiseminar i januar 2020 besluttede bestyrelsen, at foreningen i 2020 sætter særligt fokus på klima, bæredygtighed og verdensmål. I kommunerne står vi overfor en stor opgave med at sikre mere bæredygtig handling og med at takle klimaforandringer, udfordringer som ikke kender kommunegrænser. Her kan åbne data gøre det nemmere at samarbejde om løsninger. Vi oplever også en stor interesse i data relateret til klima. F.eks. viser en analyse fra Dansk Erhverv¹, at grønne iværksættere efterspørger flere offentlige data.

For at kunne levere på det, har vi brug for fortsat opbakning fra erhvervslivet og fra politikere og ledere i det offentlige. Derfor vil vi i år arbejde for at styrke dialogen med erhvervslivet og samarbejdet med andre offentlige aktører. Vi vil også bestræbe os på mere viden om vores brugere.

Endelig så vil bestyrelsen fortsat fokusere på etablering af en god og solid fremtidsmodel for Open Data DK.

Handlingsplanen for 2020 består af følgende fire indsatsområder: 1) Teknisk udvikling, 2) Medlemmer, 3) Partnerskaber og 4) Fremtid (ODDK 2021)

Med venlig hilsen

Open Data DK-bestyrelsen

Bo Fristed, Aarhus Kommune

Suzette Glanz Støvring, Københavns Kommune

Anne Dyrberg, Vejle Kommune

Bjørn Hallberg Nielsen, Region Hovedstaden

¹ <https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/danmark-som-gront-ivarksatterland/>